

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 86/609/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om beskyttelse af dyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål«

(2002/C 94/02)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 25. januar 2002 under henvisning til EF-traktatens artikel 95 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som udpegede Johannes M. Jaschick til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 29. januar 2002.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 388. plenarforsamling af 20.-21. februar 2002, mødet den 20. februar 2002, følgende udtalelse med 116 stemmer for og 1 hverken for eller imod.

1. Indledning

1.1. EU har siden 1998 været part i Europarådets konvention ETS 123 om beskyttelse af hvirveldyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål.

1.2. Direktiv 86/609/EØF⁽¹⁾ og dertil hørende bilag skal sikre gennemførelsen af denne konvention. Bilagene skal løbende tilpasses den seneste videnskabelige viden og tekniske udvikling.

1.3. For hurtigst muligt at forbedre dyrenes fysiologiske og etologiske situation har Europarådet i en »ændringsprotokol« (ETS 170) til konventionen opstillet en forenklet procedure for en hurtigere tilpasning af bilagene. Ifølge Kommissionen vil EU uden den foreslåede forskriftsudvalgsprocedure næppe være i stand til af efterleve de forpligtelser, konventionen medfører.

2. Generelle bemærkninger

2.1. ØSU godkender Kommissionens forslag med forbehold af nedenstående bemærkninger. Det vil gennem en procedureforenkling forholdsvis hurtigt kunne sikre en bedre beskyttelse af dyrene (fase 1 i Kommissionens strategiplan for dette emne).

2.2. Den foreslåede forskriftsudvalgsprocedure er helt i overensstemmelse med EU's traktatfæstede forpligtelse til at tage fuldt hensyn til behovet for at beskytte dyrene.

2.3. ØSU opfordrer dog indtrængende til en grundig revision af Rådets direktiv 86/609/EØF (fase 2 i Kommissionens strategiplan).

2.3.1. I den forbindelse bør der også henvises til visse grundlæggende aspekter af dyrevelfærd: de 3 R'er⁽²⁾ og de 5 rettigheder⁽³⁾ som fastsat i ETS 87 om beskyttelse af dyr, der anvendes til landbrugsformål.

2.3.2. ØSU fastslår, at direktivet selv 15 år efter dets vedtagelse endnu ikke er omsat i den nationale lovgivning i 3 medlemsstater (Belgien, Frankrig og Holland). ØSU er klar over, at Domstolen for øjeblikket behandler 3 sager, som vedrører Belgien, Frankrig og Holland. I sin tidligere udtalelse⁽¹⁾ understregede ØSU klart, at »metoden til håndhævelse af dette direktiv vil være af afgørende betydning for at nå de mål, der er fastlagt i det«.

2.3.2.1. ØSU beklager især denne situation, fordi den helt igennem utilstrækkelige omsættelse i national lovgivning i nogle medlemsstater er i modstrid med den tilstræbte beskyttelse af dyr.

2.3.2.2. ØSU opfordrer Kommissionen til fortsat at tage alle passende skridt til at opnå en fuldstændig omsættelse af direktivet.

2.3.2.3. ØSU gør opmærksom på, at det for øjeblikket kun 7 er signatarlande (ud af 43), der har ratificeret denne protokol uden dog at sætte den i kraft; 5 af disse 7 er EU-medlemsstater (FIN, FR, NL, SV, og UK). Generelt er den protokol, Europarådet har åbnet, stadig ikke i kraft. Hertil kommer, at 5 EU-medlemsstater (Østrig, Irland, Italien, Luxembourg og Italien) endnu ikke har ratificeret grundteksten, dvs. ETS 123.

2.3.2.4. ØSU opfordrer Kommissionen til at virke for, at flere medlemsstater ratificerer ETS 123 og protokollen.

(1) EFT C 207 af 18.8.1986, s. 3.

(2) Replacement, reducing and refinement (erstatning, begrænsning og forbedring af metoder).

(3) Retten til ikke at lide af sult og tørst, stress, smerter, læsioner og sygdom samt retten til at udvise den fysiologiske adfærd, så man f.eks. forhindrer kannibalisme.

3. Særlige bemærkninger

3.1. ØSU ser positivt på Kommissionens forslag (jf. pkt. 2.1), om end forskriftsudvalgsproceduren vil betyde, at ØSU ikke vil blive hørt i forbindelse med ændring af bilagene til det pågældende direktiv (Europa-Parlamentet vil stadig blive hørt som et led i retten til indsigt). ØSU nævnte i sin tidligere udtalelse⁽¹⁾ følgende »Bilagene til direktivforslaget er af stor betydning. Det må gøres klart, om der forudses yderligere konsultationsprocedurer. Små ændringer i bilagene kan få stor betydning for videnskaben og industrien« (pkt. 3.17.2)⁽²⁾.

3.2. ØSU godkender derfor forslaget under forudsætning af, at Kommissionen ved revisionen af direktivet (fase 2) sørger for:

- at inddrage alle interesserede parter⁽³⁾ og især NGO'erne og dyrevelfærdsorganisationerne i det forberedende arbejde
- ufortøvet at foretage en revision af direktiv 86/609/EØF
- at inddrage det kompetente videnskabelige udvalg i Kommissionen (Den videnskabelige komité for dyresundhed og dyrevelfærd — SCAHAW).

3.2.1. ØSU viser en sådan beredvillighed, fordi EU som part i ETS 123 vil blive nødt til at opfylde visse forpligtelser, men minder dog om, at internationale konventioner som den, der her er tale om (»blandede« aftaler), ikke nødvendigvis indeholder juridisk bindende bestemmelser.

3.3. Desuden er det i mellemtiden 15 år gamle direktiv ikke længere — heller ikke ifølge Kommissionen — i overensstemmelse med den seneste videnskabelige viden; bl.a. må begrebsbestemmelserne revideres.

(1) EFT C 207 af 18.8.1986, s. 3.

(2) Det bør undersøges, hvorledes ØSU på særlig passende måde kan inddrages i informationsstrømmen.

(3) Herunder ØSU.

3.4. Dertil kommer, at Europarådets konvention nu dækker et bredere felt og f.eks. også omfatter dyr til undervisnings- og uddannelsesformål.

3.5. Endelig bør Kommissionen forbedre kontrollen og beskyttelsen af visse arter såsom ikke-menneskelige primater⁽⁴⁾.

3.6. EU bør ophæve sit forbehold i det ratifikationsdokument, det deponerede den 30. april 1998, hvor det nægtede at være bundet af forpligtelserne til at fremlægge statistiske oplysninger som fastlagt i artikel 28 i ETS 123. Dette forbehold skyldes mangelen på passende og ensartede resultater som påvist i Kommissionens anden rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om de statistiske oplysninger om antallet af dyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål i EU's medlemsstater. EU bør anmode Frankrig, Tyskland og Portugal om at følge trop.

3.6.1. Samtidig bør Kommissionen anmode medlemsstaterne om fuldt ud og mere effektivt at overholde bestemmelserne i artikel 13 og 26 i direktiv 86/609/EØF og eksempelvis forlange en årlig rapport fra medlemsstaterne.

3.7. ØSU anerkender det europæisk og internationalt velrenommerede CEVMA (Europæisk Center for Validering af Alternative Metoder), da dets bidrag til validering af alternative forsøgsmetoder er af stor betydning.

4. Anvendelsesområde

4.1. ØSU bifalder udtrykkeligt, at EØS indgår i direktivets anvendelsesområde. Det bør udvides til også at omfatte Schweiz, så snart lejligheden hertil byder sig.

4.2. ØSU antager, at Kommissionen tilskynder ansøgerlandene til ligeledes at skabe forudsætningerne for hurtigst muligt at overtage de pågældende bestemmelser.

(4) I den forbindelse bør man også være opmærksom på situationen i oprindelseslandet for de arter, der anvendes til dyreforsøg, især når der er tale om ikke-menneskelige primater eller truede arter.

Bruxelles, den 20. februar 2002.

Göke FRERICHS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg